

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE pentru protejarea românilor și întreprinderilor românești de creșterile de prețuri la energie electrică și gaze naturale

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației actuale

Ne aflăm într-un context al creșterii prețurilor la energie și gaze naturale, care afectează profund românii și întreprinderile românești. Este nevoie de măsuri urgente pe termen scurt, iar împreună cu schema de compensare a facturilor implementată recent, prin OUG 118/2021, propunerile prezentului proiect ar scădea considerabil creșterile de preț la energie electrică și gaze naturale.

Soluția liberală la creșterea prețurilor la energie și gaze naturale este ca statul să ajute economia prin reducerea impactului negativ (creștere de preț) și susținerea întreprinderilor românești care trec prin dificultăți. Comparativ cu alternativa plafonării prețurilor, setul de măsuri propuse prin prezentul proiect nu distorsionează piața și aduce următoarele beneficii:

- 1) Se adresează tuturor consumatorilor, casnici și non-casnici.
- 2) Încasările la bugetul de stat din TVA pot rămâne similare cu cele precedente deoarece prețul energiei electrice a explodat. Un procent mai mic de TVA poate aduce la bugetul de stat la fel sau mai mulți bani decât un procent mai mare de TVA aplicat la un preț mai mic. În final, statul ar împărți cu cetățenii încasările suplimentare din TVA-ul colectat pentru energie electrică.
- 3) Nu distorsionează piața de energie electrică, nu creează impredictibilitate legislativă și nu descurajează investițiile în exploatarea gazelor în România. Mai ales după episoadele OUG 114/2018 și legea

offshore, statul român are nevoie să demonstreze că este stabil și predictibil.

Cauzele creșterii prețurilor la energie electrică și gaze naturale

Pe de-o parte, politicile climatice europene (Green Deal) au dus la dublarea prețului certificatelor de carbon și la reducerea producției de energie electrică pe bază de cărbune. De cealaltă parte, producția autohtonă de gaze naturale a tot scăzut din cauza lipsei de investiții generate de haosul și instabilitatea legislativă. Aceste lucruri se reflectă în prezent în prețul crescut al energiei electrice și al gazelor naturale. Nu trebuie să ignorăm problemele structurale ale sistemului energetic românesc, ci să le rezolvăm.

Prețul spot al energiei electrice pe bursa din România (OPCOM) a cunoscut o creștere exponențială de la media de 281 lei/MWh în luna ianuarie 2021 la peste 800 lei/MWh în luna octombrie 2021. Aceeași evoluție a avut-o și prețul gazelor naturale, care a crescut de la sub 10 euro/MWh în vara anului 2020 la peste 100 euro/MWh în prezent.

Prețurile de tranzacționare pentru energie electrică cu livrare pe tot parcursul anului 2022 au crescut și ele exponențial în ultimele 3 săptămâni de la 550 de lei/MWh pe 24.09.2021 la peste 800 de lei/MWh în data de 06.10.2021. Asta fiind cea mai bună indicație că piețele se așteaptă ca prețul energiei electrice să crească sau să rămână ridicat în tot parcursul anului 2022.

Această creștere nu este specifică României, ci urmărește trendul european. Alinierea la prețul energiei electrice și a gazelor naturale se face prin mecanisme de piață în contextul unei piețe interconectate cu cea europeană, iar dacă vrem să vedem un rezultat durabil, soluțiile trebuie să fie aplicate la nivelul fiecărui stat al Uniunii Europene.

La nivel național, România trebuie să implementeze soluții pe termen scurt și pe termen lung pentru a nu-și avea economia sabotată de creșterea prețurilor la energie electrică și gaze naturale.

a) Prețul certificatelor de carbon (CO₂) s-a dublat de la 30 eur/tonă în luna decembrie 2020 la 64 de eur/tonă în luna octombrie 2021.

Această creștere are ca principală cauză politica de decarbonare implementată la nivelul Europei. Aceste certificate deși poartă numele "taxa pe poluare" sunt un bun care se tranzacționează pe bursă. Prețul lor este stabilit în baza cererii și ofertei. Oferta însă este stabilită prin politica climatică a Uniunii Europene iar cererea în baza necesarului de energie electrică pe baza de combustibil fosil.

b) Prețul pentru gaze naturale a crescut de la sub 10 euro/MWh în vara anului 2020 la peste 100 euro/MWh în prezent.

România este un important producător de gaze naturale asigurându-și o bună parte din consumul propriu. Din păcate, statul a sabotat sistematic

exploatarea de gaze naturale în România prin instabilitate legislativă. Numeroase proiecte au fost fie amânate, fie oprite de aceste decizii politice iresponsabile.

OUG 114/2018 (plafonarea prețurilor) elaborat de Guvernul PSD și implementat de ANRE a dus la scăderea producției interne de gaze naturale și prin urmare la o dependență mult mai mare de importuri (de la 12% din consum în 2018 la peste 20% din consum în 2019).

În același timp Legea offshore pentru exploatarea noilor zăcămintele de gaze naturale a împiedicat investițiile în exploatarea gazului din Marea Neagră și astfel ne-a sporit dependența față de importuri.

Acest cadru investițional nesigur a dus România totodată către o dependență de importuri și în ceea ce privește energia electrică. Vedem astăzi cât de importante ar fi fost aceste investiții sabotate de politicile anilor trecuți.

Contextul extern al acestor creșteri este închiderea programată și asumată a termocentralelor pe cărbune în țările occidentale, ceea ce a dus la creșterea cererii de gaze naturale, și, implicit a prețului lor. Germania a luat recent decizii cu impact major în acest sens închizând în primă fază centralele nucleare și începând cu anul 2020 închiderea treptată a termocentralelor.

De asemenea revenirea rapidă a economiei asiatice (în principal China) a determinat o creștere a prețului pentru gazul natural lichefiat (LNG). Astfel LNG-ul american nu mai reprezintă o sursă de aprovizionare cu gaze pentru Europa deoarece a mers preponderent către Asia. În acest context al renunțării progresive la cărbune și la înlocuirea sa cu gaz, a crescut dependența României de aprovizionarea cu gaz din Rusia.

c) Prețul pentru cărbune a crescut de la 60 dolari/tonă în octombrie 2020 la 240 dolari/tonă în prezent din cauza scăderii producției de cărbune.

Prețul tonei de cărbune este stabilit la rândul său prin cerere și ofertă. Producția de cărbune este în scădere, mai ales în Uniunea Europeană, ca urmare a politicilor de mediu implementate în ultimii ani. De asemenea, repornirea mai rapidă a economiei în Asia a determinat creșterea cererii de cărbune.

Concluzie

Pe termen scurt, măsurile propuse pot scădea prețul energiei electrice cu până la 32%, incluzând măsurile de compensare a facturilor propuse în OUG 118/2021. Statul român poate susține măsuri fiscale pe o perioadă de timp astfel încât românii să poată trece de această iarnă.

Statul nu trebuie să distorsioneze suplimentar piața energiei mai mult decât o face deja. Până acum aceste intervenții au dus la sacrificarea investițiilor cu efect pe termen lung. Adoptarea legii offshore în forma actuală în 2018 a compromis investițiile României, deși anul acesta am fi putut avea primii

	metrii cubi de gaz din Marea Neagră. Dimpotrivă, sabotarea acestor investiții a făcut România dependentă de importuri. De asemenea, plafonarea prețului gazelor prin OUG 114/2018 a blocat investițiile în noi exploatări de gaze, forțând România într-o dependență externă de gaze. Cu un set de politici clare România are șansa să treacă cu bine prin iarna care urmează fără periclitarea șanselor de dezvoltare ale sistemului energetic românesc.
2. Schimbări preconizate	Proiectul de lege prevede cinci măsuri de termen scurt menite să răspundă creșterilor de prețuri la energia electrică și gaze naturale: 1) Scăderea cotei TVA la 5% aplicată energiei electrice pentru consumatorii finali pe o perioadă de 6 luni. 2) Abrogarea accizei aplicată energiei electrice. 3) Scăderea sub forma de credit fiscal din impozitul pe profit datorat sau impozitul pe venitul microîntreprinderilor, după caz, a 50% din cheltuielile suplimentare generate de creșterea de prețuri raportată la indicele prețurilor de consum la energie electrică și gaze naturale, pe o perioadă de 6 luni. 4) Exceptarea de la obligația de achiziție a certificatelor verzi pentru energia facturată consumatorilor casnici, pe o perioadă de 6 luni. 5) Acordarea unui ajutor centralelor electrice de termoficare în sumă de 50% din creșterea cheltuielilor cu achiziția de gaze naturale raportată la indicele prețurilor de consum la gaze naturale din luna iulie 2021.
Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macroeconomic	Pozitiv.
2. Impact asupra mediului de afaceri	Pozitiv.
3. Impact social	Pozitiv.
4. Impact asupra mediului	Nu este cazul.
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Nu este cazul.

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						

a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
(iii) transferuri între unități ale administrației publice						
(iiii) Alte cheltuieli						
(iiiii) Cheltuieli de capital						
b) bugetele locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugetele locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru						

a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calculele detaliat privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare	Nu este cazul.
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Nu este cazul.
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Nu este cazul.
4. Evaluarea conformității	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ	Nu este cazul
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile <i>Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative</i>	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile <i>Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente</i>	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către:	Necesită avizul Consiliului

a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Legislativ, Consiliului Economic și Social.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	Nu este cazul
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Nu este cazul.
3. Alte informații	
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul

În numele inițiatorilor:

Deputat USR, Cristina Mădălina Prună

Deputat USR, Claudiu-Iulius-Gavrilă Năsui

LISTĂ SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI
L E G E

pentru protejarea românilor și întreprinderilor românești de creșterile de prețuri la energie
electrică și gaze naturale

NR.	PARLAMENTAR	DEP/SEN	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	Cristina Prună	deputat		USR
2.	CLAUNIU NASUI	dep		USR
3.	RIZEA CRISTINA CAMELIA	DEPUTAT		USR
4.	CRISTIAN GHIȚA	SENATOR		USR
5.	BLAGA DANIEL	DEPUTAT		USR
6.	LAZĂR ION MARIAN	DEPUTAT		USR
7.	HAVARNEANU FILIP	DEPUTAT		USR
8.	Ghebo Daniel.	Deputat		USR
9.	NEAGU DENISA-ELENA	deputat		USR
10.	HANGAN TOLYANNA	DEPUTAT		USR
11.	LEHIA BISAN-DOUZ	DEPUTAT		USR
12.	SPĂTARU ELENA SIMONA	SENAT		USR
13.	diuuta Radu	Deputat		USR
14.	Rodeanu Bogdan	Dep /		USR
15.	POLITEANU MIHA	Deputat		USR
16.	SILVIU DEHELEAN	deputat		USR
17.	Pruneas Alin-Costel	deputat		USR

18.	ALIN APOSTOL	DEP	USR)	-	-	USR
19.	Tommas Văgulescu	DEP				USR
20.	ȘTEFAN IULIAN IORDACHE	DEP				- USR.
21.	BULAI IULIAN	CDEP				- USR
22.	CHICHIRAU COSETTE	CDEP				USR
23.	STELIAN ION	C. DEP				USR
24.	Ștefan Dumitrescu	CDEP				USR
25.	MIFTODE MARIUS ANDREI	CDEP				USR
26.	CRISTIAN BRIAN	CDEP				- USR
27.	BOTEZ MIHAI-CĂTĂLIN	CDEP				USR
28.	MURARIU OANA	DEP				USR
29.						
30.						
31.						
32.						
33.						
34.						
35.						
36.						
37.						
38.						

LISTĂ SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI
LEGE
pentru protejarea românilor și întreprinderilor românești de creșterile de prețuri la energie
electrică și gaze naturale

NR.	PARLAMENTAR	DEP/SEN	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	Ciornei Radu Tudor	DEP		USR
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				

LISTĂ SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI
L E G E

**pentru protejarea românilor și întreprinderilor românești de creșterile de prețuri la energie
electrică și gaze naturale**

NR.	PARLAMENTAR	DEP/SEN	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	Cristian Gabriel Seidler	Deputat		USR
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				

LISTĂ SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI
L E G E

**pentru protejarea românilor și întreprinderilor românești de creșterile de prețuri la energie
electrică și gaze naturale**

NR.	PARLAMENTAR	DEP/SEN	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	RADU IULIAN MOLNAR	DEP		USR PLUS
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				

**LISTĂ SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI
LEGE**

**pentru protejarea românilor și întreprinderilor românești de creșterile de prețuri la energie
electrică și gaze naturale**

NR.	PARLAMENTAR	DEP/SEN	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	SAS LORANT ZOLTAN	DEPUTAT		USR
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				

LISTĂ SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI
L E G E

**pentru protejarea românilor și întreprinderilor românești de creșterile de prețuri la energie
electrică și gaze naturale**

NR.	PARLAMENTAR	DEP/SEN	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	Diana STOICA	DEP		USR PLUS
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				

LISTĂ SEMNĂTURI SUSTINĂTORI
LEGE
pentru protejarea românilor și întreprinderilor românești de creșterile de prețuri la energie
electrică și gaze naturale

[illegible]

**LISTĂ SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI
L E G E**

**pentru protejarea românilor și întreprinderilor românești de creșterile de prețuri la energie
electrică și gaze naturale**

NR.	PARLAMENTAR	DEP/SEN	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	Monica-Elena Berescu	Deputat		USR
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				

LISTĂ SEMNĂTURI SUSTINĂTORI
LEGE
pentru protejarea românilor și întreprinderilor românești de creșterile de prețuri la energie
electrică și gaze naturale

NR.	PARLAMENTAR	DEP/SEN	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	TEKENT EUGEN	DEP		USR
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
38.				
39.				
40.				
41.				
42.				
43.				
44.				
45.				
46.				
47.				
48.				
49.				
50.				
51.				

LISTĂ SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI

L E G E

pentru protejarea românilor și întreprinderilor românești de creșterile de prețuri la
energie electrică și gaze naturale

NR.	PARLAMENTAR	DEP/SEN	SEMNĂTURĂ	PARTID
1	RADU TRIFAN	SEN		USE PLUS

LISTĂ SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI
L E G E

pentru protejarea românilor și întreprinderilor românești de creșterile de prețuri la energie
electrică și gaze naturale

NR.	PARLAMENTAR	DEP/SEN	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	TOȚA DANIEL LIVIU	DEP		USR
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				

LISTĂ SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI

L E G E

pentru protejarea românilor și întreprinderilor românești de creșterile de prețuri la energie electrică și gaze naturale

NR.	PARLAMENTAR	DEP/SEN	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	PRALIU ȘTEFAN	SEN		USR
2.	CLAUDIU MUREȘAN	SEN		USR
3.	NORCIȘ ION-MIHAEL	SEN		USR
4.	CRISTU BEREA	SENAT		USR
5.	VICOL COSTEȘ	SENAT		USR
6.	NEGOI EUGEN ROMAN	SENAT		USR
7.	SEBASTIAN CĂDĂN	SENAT		USR
8.	RAMU MIHAIL	SENAT		USR
9.	IVAN DAN	SENAT		USR
10.	VLAD SERGIU COSTIN	SENAT		- USR
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				